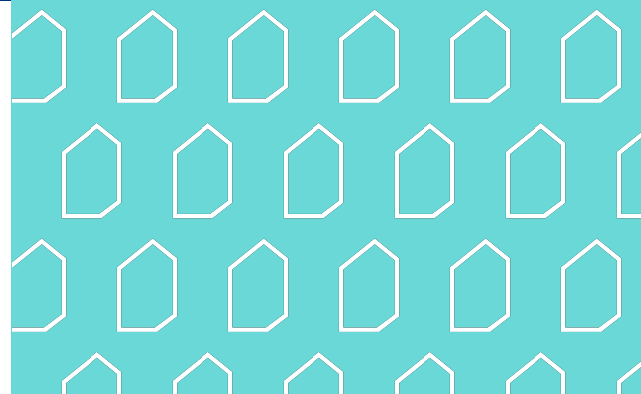

Digiturvabarometrin tuloksia syksy 2023

21.9.2023

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Tutkimuksen tausta ja toteutus

- Digiturvabarometri-tutkimuksen tavoitteena on selvittää digitaalisen turvallisuuden nykytilaa Suomessa kartoittamalla suomalaisten digiturvaosaamista ja -asenteita.
- Tutkimuksen toteutti Digi- ja väestötietoviraston toimeksiannosta tutkimustoimisto Vastakaiku Oy. Tiedonkeruu toteutettiin Bilendi Oy:n ylläpitämässä M3 Panelissa elokuussa 2023. Kohderyhmänä olivat täysi-ikäiset suomalaiset. Tutkimukseen vastasi 1 000 vastaajaa, ja painotettuna se on valtakunnallisesti edustava otos sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan. Tuloksista voidaan yleistää se, miten täysi-ikäiset suomalaiset kokevat digiturvallisuuden tällä hetkellä Suomessa. Tutkimuksen virhemarginaali on 95 % luotettavuudella +/- 3,2 %.
- Digi- ja väestötietovirasto on selvittänyt digitaalisen turvallisuuden tilaa, siihen liittyviä huolia, toteutuneita uhkia, osaamista ja koulutustarpeita Digiturvabarometrin avulla syksystä 2020 alkaen. Barometri uudistettiin ja siirrettiin tutkimustoimiston toteutettavaksi syksyllä 2022. Tuloksissa näkyvä vertailutulos 4/2023 viittaa edelliseen seurantatutkimukseen, jonka vastaukset kerättiin huhti-toukokuussa 2023. Vertailutulos 2022 viittaa seurantatutkimukseen, jonka tiedot kerättiin syyskuussa 2022.

Suomalaisten suhtautuminen tekoälypalveluihin ja niiden turvallisuuteen

28% täysi-ikäisistä suomalaisista sanoo, että luottamus digitaaliseen turvallisuuteen on heikentynyt viimeisen puolen vuoden aikana. Tekoäly mainitaan nyt ensimmäisen kerran Digiturvabarometrin vastauksissa yhtenä syynä luottamuksen heikentymiseen.

15% suomalaisista luottaa erittäin tai melko paljon tekoälypalveluiden tuottamiin sisältöihin.

36% suomalaisista ei luota lainkaan tekoälypalveluiden tuottamiin sisältöihin.

8% 75–99-vuotiaista luottaa tekoälypalvelujen tuottamiin sisältöihin erittäin tai melko paljon.

18% suomalaisista luottaa tekoälypalvelujen käsittelevän henkilötietoja ja muita tärkeitä tietoja turvallisesti.

39% ei luota lainkaan siihen, että tekoälypalvelut käsittelevät henkilötietoja ja muita tärkeitä tietoja turvallisesti.

6% 65–74-vuotiaista luottaa tekoälypalvelujen käsittelevän tietoja turvallisesti.

27% suomalaisista on saanut erittäin tai melko paljon tietoa tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä.

69% on saanut melko vähän tai ei lainkaan tietoa tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä (27 % ei lainkaan).

35% 25–34-vuotiaista on saanut erittäin tai melko paljon tietoa tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä.

64% suomalaisista haluaa oppia lisää tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä.

58% 35–49-vuotiaista haluaa oppia lisää tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä.

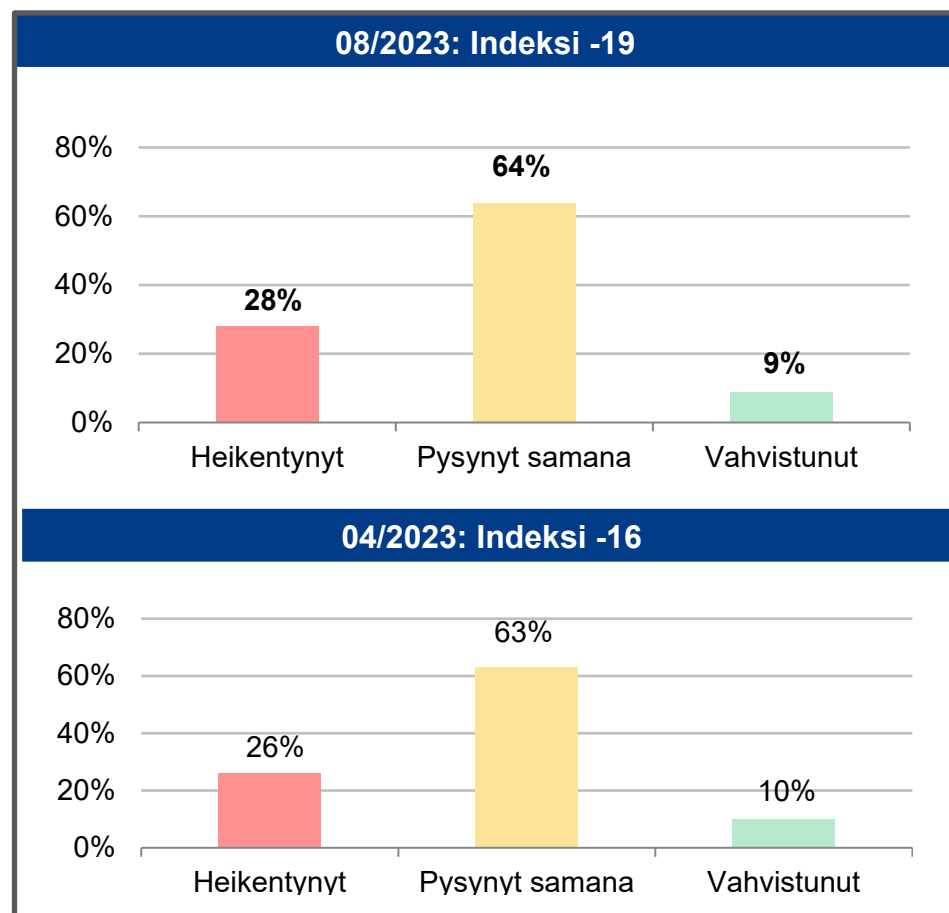
71% yli 65-vuotiaista haluaa oppia lisää tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä.

Luottamus digitaaliseen turvallisuuteen

Onko luottamuksesi digitaaliseen turvallisuuteen muuttunut viimeisen puolen vuoden aikana?

Indeksi = Vahvistunut-vastauksista vähennetty heikentynyt-vastaukset

Perustelut

Vahvistunut

- Luottamus on vahvistunut, sillä digiturvallisia toimintatapoja ja teknologioita kehitetään jatkuvasti.
- Osa vastaajista on itse ollut varovaisempi turvallisuuden suhteen tai saanut koulutusta asiaan työpaikalta.

Pysynyt samana

- Vastaajat eivät ole huomanneet eroa entiseen tai kokeneet ongelmia.
- Moni vastaa, ettei osaa sanoa tai ole ajatellut asiaa.

Heikentynyt

- Luottamus on heikentynyt, sillä huijauksia ja tietomurtoja on entistä enemmän, huijaustavat ja hakkerit ovat taitavampia, ja huijauksista uutisoidaan usein.
- Osa vastaajista kokee, että tietoturvallisuudesta ei ole saatavilla tarpeeksi tietoa.
- Joidenkin vastaajien mukaan tekoäly muodostaa uuden uhan digiturvallisuudelle.
- Lisäksi luottamusta heikentävinä tekijöinä mainitaan oman sometilin kaappaaminen ja maailmanpoliittinen tilanne.

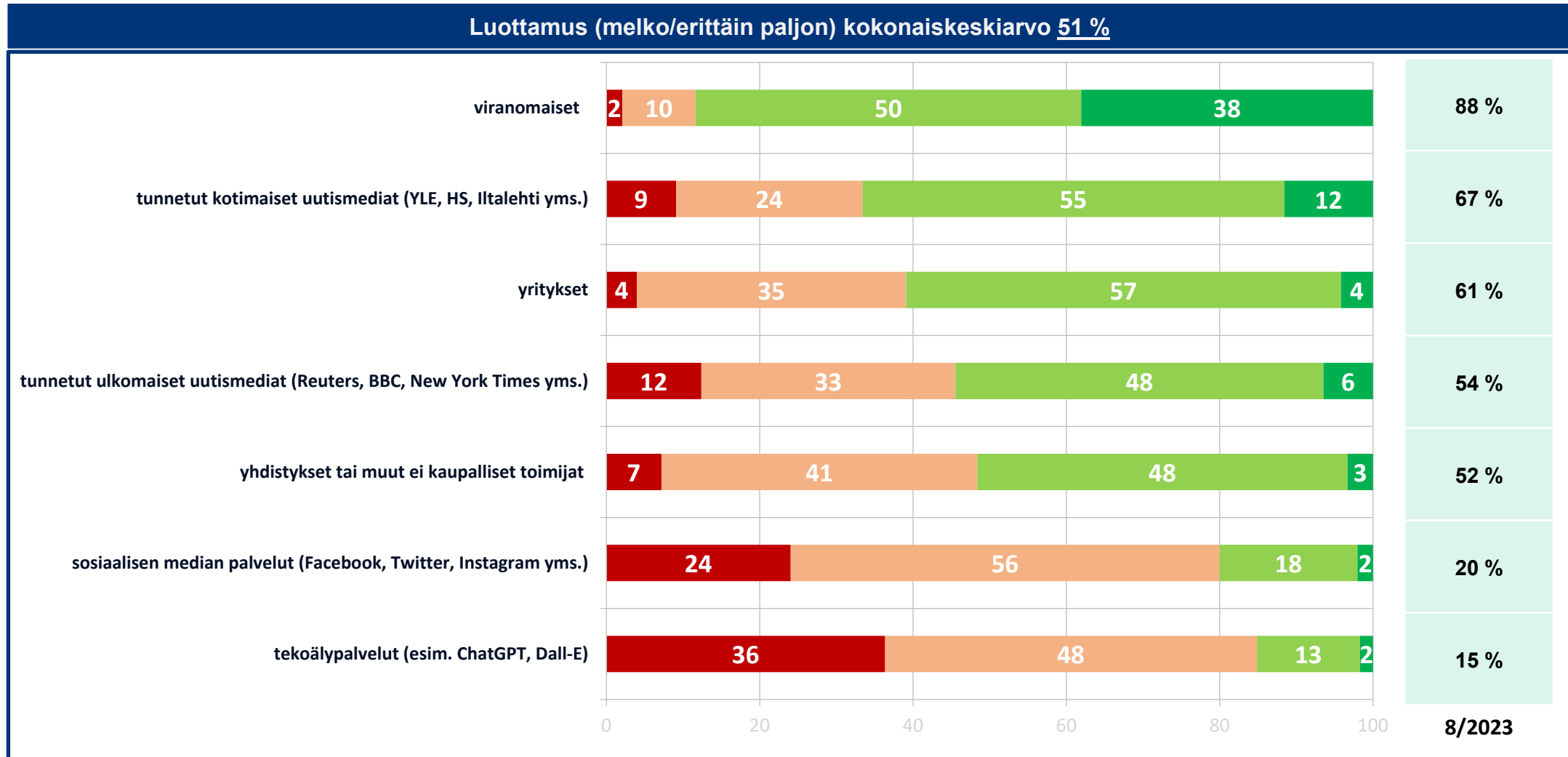
Kysymys: Onko luottamuksesi digipalveluiden ja -laitteiden turvallisuuteen muuttunut viimeisen puolen vuoden aikana?

Luottamus eri tahojen ja palvelujen tuottamaan sisältöön

Luottamus eri tahojen ja palvelujen tuottamaan sisältöön

En luota lainkaan

Luotan melko vähän

Luotan melko paljon

Luotan erittäin paljon

Palkkien luvut kuvaavat prosentiosuutta vastaajajoukosta

Luotan melko / erittäin paljon

Kysymys: Minkä verran luotat seuraavien palvelujen/tahojen tuottamaan sisältöön?

Luottamus eri tahojen ja palvelujen tuottamaan sisältöön: ikävertailu

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-49 vuotta	50-64 vuotta	65-74 vuotta	75-99 vuotta	YHTEENSÄ
viranomaiset	84 %	87 %	88 %	91 %	87 %	91 %	88 %
tunnetut kotimaiset uutismediat (YLE, HS, Iltalehti yms.)	76 %	64 %	68 %	66 %	63 %	66 %	67 %
yrietykset	64 %	56 %	66 %	60 %	58 %	61 %	61 %
tunnetut ulkomaiset uutismediat (Reuters, BBC, New York Times yms.)	58 %	62 %	63 %	53 %	43 %	44 %	54 %
yhdistykset tai muut ei kaupalliset toimijat	62 %	61 %	58 %	49 %	41 %	39 %	52 %
sosiaalisen median palvelut (Facebook, Twitter, Instagram yms.)	33 %	22 %	24 %	20 %	10 %	14 %	20 %
tekoälypalvelut (esim. ChatGPT, Dall-E)	27 %	18 %	19 %	13 %	7 %	8 %	15 %

0-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%	Luvut kuvaavat %-osuutta: LUOTAN MELKO/ERITTÄIN PALJON (3-4)
-------	--------	--------	--------	---------	--

Kysymys: Minkä verran luotat seuraavien palvelujen/tahojen tuottamaan sisältöön?

Luottamus eri tahojen ja palvelujen tuottamaan sisältöön: koulutustausta

	Peruskoulu, oppikoulu, Kansalaiskoulu	Ylioppilas- tutkinto	Ammatillinen koulutus	AMK, alempi korkeakoulu- tutkinto	Yliopisto, ylempi korkeakoulu- tutkinto	YHTEENSÄ
viranomaiset	77 %	91 %	89 %	90 %	91 %	88 %
tunnetut kotimaiset uutismediat (YLE, HS, Iltalehti yms.)	56 %	72 %	63 %	68 %	76 %	67 %
yrietykset	51 %	51 %	63 %	65 %	64 %	61 %
tunnetut ulkomaiset uutismediat (Reuters, BBC, New York Times yms.)	43 %	66 %	45 %	61 %	67 %	54 %
yhdistykset tai muut ei kaupalliset toimijat	44 %	53 %	51 %	55 %	53 %	52 %
sosiaalisen median palvelut (Facebook, Twitter, Instagram yms.)	23 %	19 %	24 %	19 %	11 %	20 %
tekoälypalvelut (esim. ChatGPT, Dall-E)	13 %	15 %	18 %	14 %	13 %	15 %

0-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%	Luvut kuvaavat %-osuutta: LUOTAN MELKO/ERITTÄIN PALJON (3-4)
-------	--------	--------	--------	---------	--

Kysymys: Minkä verran luotat seuraavien palvelujen/tahojen tuottamaan sisältöön?

Luottamus eri tahojen ja palvelujen tuottamaan sisältöön: alue

	Helsinki-Uusimaa	Etelä-Suomi	Länsi-Suomi	Pohjois- ja Itä-Suomi	YHTEENSÄ
viranomaiset	91 %	87 %	90 %	86 %	88 %
tunnetut kotimaiset uutismediat (YLE, HS, Iltalehti yms.)	67 %	61 %	73 %	65 %	67 %
yrietykset	60 %	56 %	64 %	65 %	61 %
tunnetut ulkomaiset uutismediat (Reuters, BBC, New York Times yms.)	58 %	50 %	57 %	53 %	54 %
yhdistykset tai muut ei kaupalliset toimijat	49 %	50 %	54 %	55 %	52 %
sosiaalisen median palvelut (Facebook, Twitter, Instagram yms.)	22 %	16 %	20 %	22 %	20 %
tekoälypalvelut (esim. ChatGPT, Dall-E)	15 %	9 %	17 %	20 %	15 %

0-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%	Luvut kuvaavat %-osuutta: LUOTAN MELKO/ERITTÄIN PALJON (3-4)
-------	--------	--------	--------	---------	--

Kysymys: Minkä verran luotat seuraavien palvelujen/tahojen tuottamaan sisältöön?

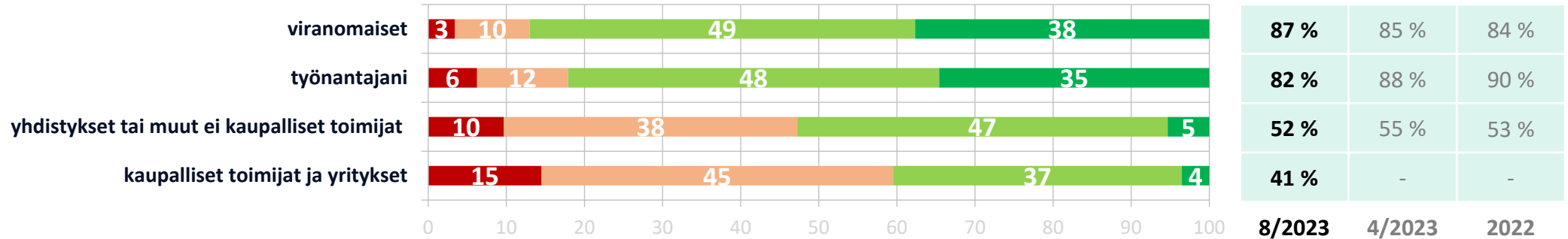

Luottamus tietojen turvalliseen käsittelyyn

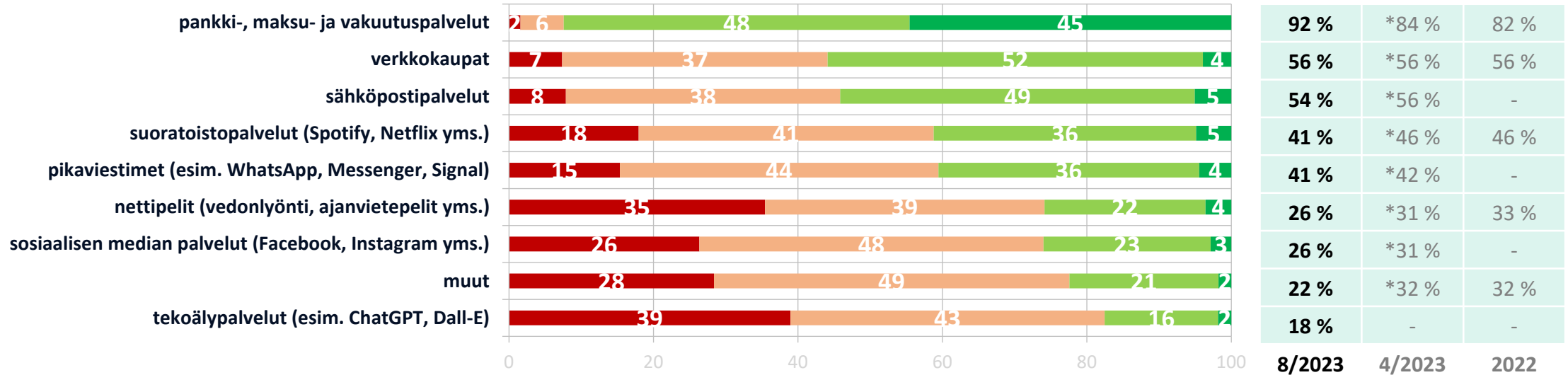

Luottamus siihen, että omia tietoja käsitellään turvallisesti

LUOTTAMUS TOIMIJOIHIN (melko/erittäin paljon) kokonaiskeskiarvo 66 %

LUOTTAMUS PALVELUIHIN (melko/erittäin paljon) kokonaiskeskiarvo 44 %

Luotan melko / erittäin paljon

Kysymys: Luotatko siihen, että seuraavat toimijat/palvelut käsittelevät turvallisesti henkilötietojasi ja muita tärkeitä tietojasi?

*Huom! Kysymys on muotoiltu seurantatutkimuksessa 4/2022 seuraavasti: Luotatko siihen, että seuraavat toimijat käsittelevät tietojasi oikein?

Luottamus siihen, että omia tietoja käsitellään turvallisesti: ikävertailut

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-49 vuotta	50-64 vuotta	65-74 vuotta	75-99 vuotta	YHTEENSÄ
LUOTTAMUS TOIMIJOIHIN							
viranomaiset	89 %	88 %	87 %	89 %	83 %	85 %	87 %
työnantajani	94 %	86 %	86 %	83 %	72 %	71 %	82 %
yhdistykset tai muut ei kaupalliset toimijat	61 %	53 %	58 %	52 %	45 %	48 %	53 %
kaupalliset toimijat ja yritykset	47 %	40 %	46 %	40 %	33 %	35 %	41 %
LUOTTAMUS PALVELUIHIN							
pankki-, maksu- ja vakuutuspalvelut	92 %	91 %	91 %	94 %	92 %	95 %	92 %
verkkokaupat	67 %	62 %	60 %	54 %	51 %	41 %	56 %
sähköpostipalvelut	63 %	47 %	55 %	55 %	57 %	51 %	54 %
suoratoistopalvelut (Spotify, Netflix yms.)	69 %	49 %	53 %	38 %	22 %	19 %	41 %
pikaviestimet (esim. WhatsApp, Messenger, Signal)	50 %	40 %	44 %	41 %	39 %	28 %	41 %
nettipelit (vedonlyönti, ajanvietepelit yms.)	28 %	25 %	37 %	28 %	15 %	15 %	26 %
sosiaalisen median palvelut (Facebook, Instagram yms.)	42 %	25 %	31 %	25 %	19 %	15 %	26 %
muut	42 %	33 %	28 %	19 %	8 %	8 %	22 %
tekoälypalvelut (esim. ChatGPT, Dall-E)	33 %	21 %	24 %	15 %	6 %	8 %	18 %

0-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%	Luvut kuvaavat %-osuutta vaihtoehtoista LUOTAN MELKO PALJON/ERITTÄIN PALJON
-------	--------	--------	--------	---------	---

Kysymys: Luotatko siihen, että seuraavat toimijat/palvelut käsittelevät turvallisesti henkilötietojasi ja muita tärkeitä tietojasi?

Luottamus siihen, että omia tietoja käsitellään turvallisesti: alue

	Helsinki-Uusimaa	Etelä-Suomi	Länsi-Suomi	Pohjois- ja Itä-Suomi	YHTEENSÄ
LUOTTAMUS TOIMIJOIHIN					
viranomaiset	88 %	85 %	88 %	86 %	87 %
työnantajani	84 %	76 %	85 %	84 %	82 %
yhdistykset tai muut ei kaupalliset toimijat	55 %	52 %	53 %	50 %	53 %
kaupalliset toimijat ja yritykset	41 %	41 %	40 %	39 %	41 %
LUOTTAMUS PALVELUIHIN					
pankki-, maksu- ja vakuutuspalvelut	94 %	92 %	92 %	91 %	92 %
verkkokaupat	55 %	52 %	58 %	59 %	56 %
sähköpostipalvelut	53 %	56 %	53 %	55 %	54 %
suoratoistopalvelut (Spotify, Netflix yms.)	43 %	35 %	40 %	46 %	41 %
pikaviestimet (esim. WhatsApp, Messenger, Signal)	41 %	41 %	39 %	41 %	41 %
nettipelit (vedonlyönti, ajanvietepelit yms.)	27 %	24 %	24 %	28 %	26 %
sosiaalisen median palvelut (Facebook, Instagram yms.)	26 %	25 %	25 %	28 %	26 %
muut	23 %	19 %	25 %	24 %	22 %
tekoälypalvelut (esim. ChatGPT, Dall-E)	18 %	15 %	21 %	17 %	18 %

0-20%

21-40%

41-60%

61-80%

81-100%

Luvut kuvaavat %-osuutta vaihtoehdoista LUOTAN MELKO PALJON/ERITTÄIN PALJON

Kysymys: Luotatko siihen, että seuraavat toimijat/palvelut käsittelevät turvallisesti henkilötietojasi ja muita tärkeitä tietojasi?

Luottamus siihen, että omia tietoja käsitellään turvallisesti: koulutustausta

	Peruskoulu, oppikoulu, Kansalaiskoulu	Ylioppilastutkinto	Ammatillinen koulutus	AMK, alempi korkeakoulu- tutkinto	Yliopisto, ylempi korkeakoulu- tutkinto	YHTEENSÄ
LUOTTAMUS TOIMIJOIHIN						
viranomaiset	81 %	92 %	87 %	87 %	87 %	87 %
työnantajani	65 %	95 %	80 %	86 %	86 %	82 %
yhdistykset tai muut ei kaupalliset toimijat	50 %	57 %	51 %	55 %	54 %	53 %
kaupalliset toimijat ja yritykset	42 %	45 %	43 %	40 %	34 %	41 %
LUOTTAMUS PALVELUIHIN						
pankki-, maksu- ja vakuutuspalvelut	85 %	93 %	93 %	92 %	97 %	92 %
verkkokaupat	52 %	64 %	62 %	55 %	44 %	56 %
sähköpostipalvelut	54 %	62 %	51 %	54 %	55 %	54 %
suoratoistopalvelut (Spotify, Netflix yms.)	39 %	54 %	45 %	34 %	37 %	41 %
pikaviestimet (esim. WhatsApp, Messenger, Signal)	40 %	44 %	42 %	38 %	38 %	41 %
nettipelit (vedonlyönti, ajanvietepelit yms.)	34 %	26 %	32 %	18 %	18 %	26 %
sosiaalisen median palvelut (Facebook, Instagram yms.)	31 %	32 %	29 %	21 %	20 %	26 %
muut	26 %	33 %	25 %	18 %	15 %	22 %
tekoälypalvelut (esim. ChatGPT, Dall-E)	19 %	23 %	19 %	13 %	17 %	18 %

0-20%

21-40%

41-60%

61-80%

81-100%

Luvut kuvaavat %-osuutta vaihtoehdoista LUOTAN MELKO PALJON/ERITTÄIN PALJON

Kysymys: Luotatko siihen, että seuraavat toimijat/palvelut käsittelevät turvallisesti henkilötietojasi ja muita tärkeitä tietojasi?

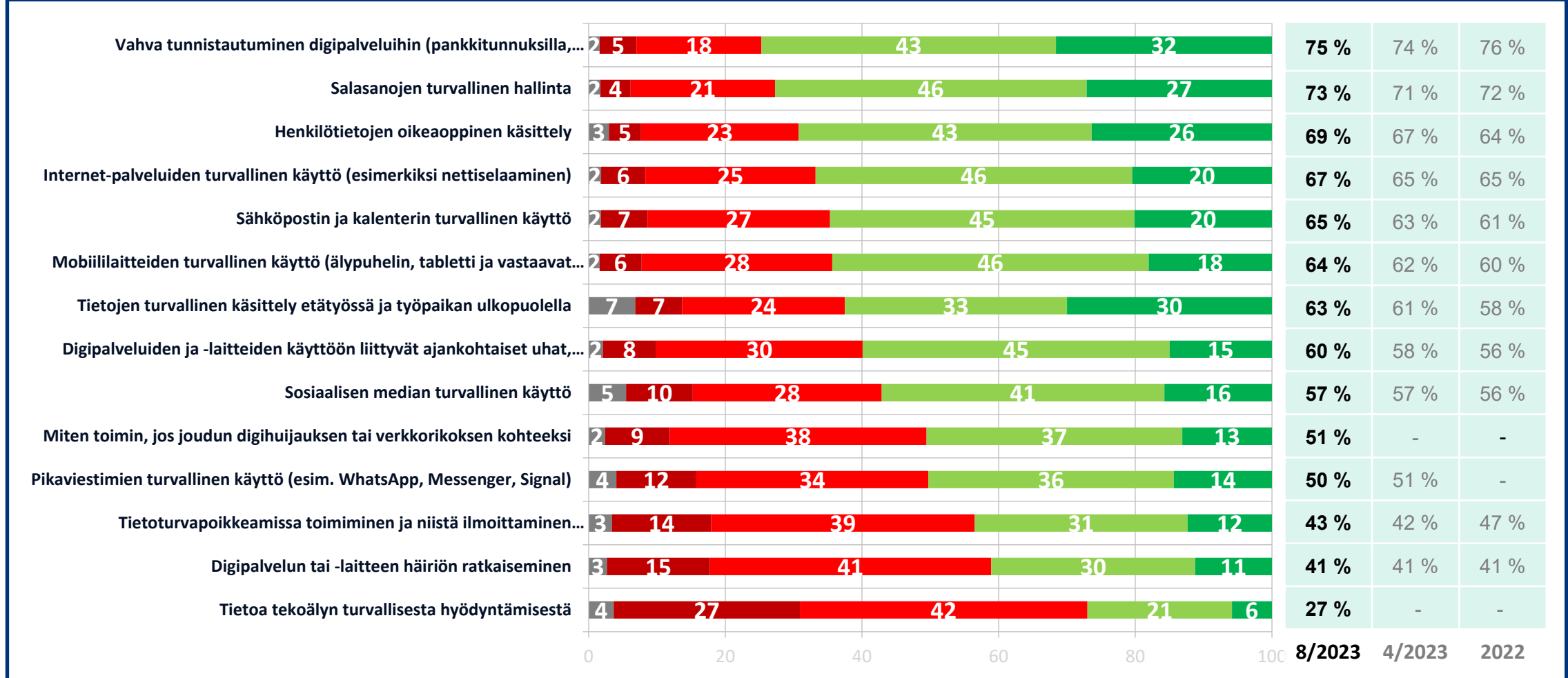

Tiedon ja koulutuksen saatavuus

Tiedon ja koulutuksen saatavuus

Kokonaiskeskiarvo: 56 % on saanut melko paljon/paljon tietoa/koulutusta (4/2023: 59 %)

Ei koske minua
Ei lainkaan
Melko vähän
Melko paljon
Erittäin paljon
Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta
Melko /Erittäin paljon

Kysymys: Minkä verran olet saanut tietoa ja/tai koulutusta (esim. työpaikalla, oppilaitoksessa, mediasta) seuraavista tilanteista ja niissä toimimisesta?

Tiedon ja koulutuksen saatavuus: ikävertailut

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-49 vuotta	50-64 vuotta	65-74 vuotta	75-99 vuotta	YHTEENSÄ
Vahva tunnistautuminen digipalveluihin (pankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai henkilökortin kansalaisvarmenteella)	73 %	70 %	70 %	80 %	76 %	80 %	75 %
Salasanojen turvallinen hallinta	86 %	75 %	68 %	77 %	69 %	63 %	73 %
Henkilötietojen oikeaoppinen käsittely	75 %	76 %	65 %	71 %	63 %	67 %	69 %
Internet-palveluiden turvallinen käyttö (esimerkiksi nettiselaaminen)	75 %	66 %	67 %	71 %	60 %	61 %	67 %
Sähköpostin ja kalenterin turvallinen käyttö	57 %	64 %	63 %	67 %	66 %	70 %	65 %
Mobiililaitteiden turvallinen käyttö (älypuhelin, tabletti ja vastaavat laitteet)	75 %	62 %	58 %	65 %	68 %	64 %	64 %
Tietojen turvallinen käsittely etätyössä ja työpaikan ulkopuolella	55 %	62 %	61 %	64 %	-	-	63 %
Digipalveluiden ja -laitteiden käyttöön liittyvät ajankohtaiset uhat, esim. digihuijaukset	62 %	63 %	57 %	62 %	58 %	59 %	60 %
Sosiaalisen median turvallinen käyttö	85 %	61 %	56 %	56 %	45 %	47 %	57 %
Miten toimin, jos joudun digihuijauksen tai verkkorikoksen kohteeksi	48 %	53 %	44 %	53 %	53 %	55 %	51 %
Pikaviestimien turvallinen käyttö (esim. WhatsApp, Messenger, Signal)	61 %	53 %	51 %	54 %	46 %	34 %	50 %
Tietoturvapoikkeamissa toimiminen ja niistä ilmoittaminen viranomaisille (esim. Poliisille tai Kyberturvallisuuskeskukselle)	40 %	46 %	42 %	47 %	43 %	39 %	43 %
Digipalvelun tai -laitteen häiriön ratkaiseminen	49 %	49 %	40 %	41 %	38 %	30 %	41 %
Tietoa tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä	41 %	35 %	24 %	25 %	21 %	23 %	27 %

0-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%	Laatikoiden luvut kuvaavat %-osuutta vaihtoehdoista MELKO PALJON/ERITTÄIN PALJON
-------	--------	--------	--------	---------	--

Kysymys: Minkä verran olet saanut tietoa ja/tai koulutusta (esim. työpaikalla, oppilaitoksessa, mediasta) seuraavista tilanteista ja niissä toimimisesta?

Mistä halutaan oppia lisää?

Mistä asioista halutaan oppia lisää?

Keskimäärin 56 % suomalaisista haluaa oppia lisää näistä asioista (4/2028: 56 %)

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta (Kyllä-vastaukset)

Mistä asioista halutaan oppia lisää? ikävertailut

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-49 vuotta	50-64 vuotta	65-74 vuotta	75-99 vuotta	YHTEENSÄ
Miten toimin, jos joudun digihuijauksen tai verkkorikoksen kohteeksi	70 %	57 %	62 %	71 %	81 %	85 %	70 %
Digipalvelun tai -laitteen häiriön ratkaiseminen	56 %	56 %	64 %	72 %	83 %	86 %	70 %
Digipalveluiden ja -laitteiden käyttöön liittyvät ajankohtaiset uhat, esim. digihuijaukset	55 %	50 %	60 %	69 %	80 %	85 %	66 %
Tietoturvapoikkeamissa toimiminen ja niistä ilmoittaminen viranomaisille (esim. Poliisille tai Kyberturvallisuuskeskukselle)	66 %	54 %	57 %	66 %	75 %	85 %	66 %
Tietoa tekoälyn turvallisesta hyödyntämisestä	62 %	59 %	58 %	68 %	71 %	71 %	64 %
Mobiililaitteiden turvallinen käyttö (älypuhelin, tabletti ja vastaavat laitteet)	34 %	41 %	49 %	63 %	67 %	71 %	55 %
Salasanojen turvallinen hallinta	46 %	44 %	45 %	56 %	68 %	74 %	55 %
Henkilötietojen oikeaoppinen käsittely	48 %	44 %	43 %	56 %	69 %	71 %	54 %
Internet-palveluiden turvallinen käyttö (esimerkiksi nettiselaaminen)	41 %	35 %	43 %	59 %	64 %	75 %	52 %
Pikaviestimien turvallinen käyttö (esim. WhatsApp, Messenger, Signal)	35 %	41 %	48 %	55 %	60 %	63 %	51 %
Sähköpostin ja kalenterin turvallinen käyttö	38 %	35 %	41 %	56 %	62 %	64 %	49 %
Sosiaalisen median turvallinen käyttö	37 %	39 %	43 %	50 %	55 %	63 %	48 %
Vahva tunnistautuminen digipalveluihin (pankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai henkilökortin kansalaisvarmenteella)	39 %	36 %	39 %	45 %	55 %	68 %	46 %
Tietojen turvallinen käsittely etätyössä ja työpaikan ulkopuolella	42 %	41 %	45 %	47 %	55 %	-	45 %

Kysymys: Mistä asioista haluaisit oppia lisää?

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

dvv.fi